

Handlingsplan för kvalitetssäkringsarbete

Styrdokument Örebro universitet

Kategori: Handlingsplan

Ärendenummer: ORU 2021/03539

Beslutsfattare: Rektor

Senast ändrad:

Fastställd: 2024-01-16

Dokumentansvarig: Fakultetskansliet

Inledning

Universitetskanslersämbetets (UKÄ) lärosätesgranskning av universitetets kvalitetssäkringsarbete inom utbildning och forskning har resulterat i positiva bedömningar på de allra flesta granskade områden. Lärosätesgranskningen utgår ifrån två vägledningar, en för forskning och en för utbildning, med olika bedömningsområden. Om något av bedömningsområdena har bedömts som icke uppfyllt ska lärosätet inom 24 månader rapportera till UKÄ på vilket sätt bristerna har åtgärdats.

Örebro universitet fick kritik avseende student- och doktorandperspektivet (Bedömningsområde 5, utbildning). Universitetet ska senast den 28 mars 2025 inkomma med en redogörelse för de åtgärder som vidtagits inom detta område. UKÄ tillsätter därefter en bedömargrupp som följer upp dessa åtgärder (beslut lärosätesgranskning, utbildning, ORU 2021/03539).

I anslutning till UKÄ:s beslut lämnade bedömargruppen bedömningar och rekommendationer som underlag för fortsatt utveckling. För rekommendationer som inte avser student- och doktorandperspektivet föreligger inga återrapporterings- eller uppföljningskrav, utan universitetet väljer om och hur dessa ska hanteras. I föreliggande handlingsplan beskrivs universitetets åtgärder och aktiviteter med anledning av rekommendationerna, både vilka nya åtgärder som behöver vidtas och vad som görs redan idag. Syftet med handlingsplanen är att samla alla åtgärder, både med och utan återrapporteringskrav, kopplade till lärosätesgranskningen och ange ansvarig och tidsaspekt för genomförandet. Handlingsplanen riktar sig främst till de aktörer som har särskilt ansvar för en viss aktivitet, se tabellen på sidorna 3-4 för en snabb överblick.

Struktur och disposition

Handlingsplanen är strukturerad i tre delar.

1. Åtgärder kopplade till Bedömningsområdet Student- och doktorandperspektiv.
2. Åtgärder med utgångspunkt i bedömargruppens rekommendationer som föranleder nya åtgärder.
3. Lägesbeskrivning av vad som med utgångspunkt i bedömargruppens rekommendationer hanteras inom ordinarie verksamhetsutveckling.

Inom ramen för del 2 är åtgärderna rangordnade efter prioritet, utifrån en bedömning av åtgärden i relation till såväl universitetets utveckling med utgångspunkt i vision och strategiska mål, som tillgängliga resurser för genomförande av åtgärden.

I del 1 och 2 återges för varje område i korthet bedömargruppens bedömningar och rekommendationer (färgade rutor), följt av en beskrivning av nuläget vid universitetet, åtgärder som ska vidtas, vem som ansvarar för dessa, hur uppföljning sker och när arbetet ska vara genomfört. I del 3 ges en lägesbeskrivning av hur rekommendationerna beaktas och tas om hand inom ramen för universitetets verksamhetsplaneringsprocess. Viktigt att betona är att det åligger ansvariga att i utvecklingsarbetet inkludera och samverka med de funktioner som har kompetens och erfarenhet av det praktiska arbetet inom förbättringsområdet.

Strukturen i handlingsplanen är inte densamma som i bedömargruppens yttranden. Universitetet har gjort en bedömning av områden att arbeta vidare med, med yttrandet som utgångspunkt.

De åtgärder som finns med i dokumentet har genom dialog stämts av med dem som ansvarar för genomförandet. och handlingsplanen har remitterats till fakulteter, institutioner och Örebro studentkår, samt behandlats i Utbildningsstrategiska rådet. De åtgärder som föranleds av handlingsplanen ska inkluderas i ansvarigas verksamhetsplanering i enlighet med universitetets planerings- och budgetförutsättningar för perioden 2024–2026 (ORU 2023/03911), och följas upp och rapporteras i verksamhetsberättelsen.

	Åtgärder	Aktiviteter	Ansvarig
1. Åtgärder kopplade till bedömningsområdet Student- och doktorandperspektiv			
1.1.	Främja studentrepresentation	<ol style="list-style-type: none"> 1. Verksamhetsdialog med ÖS 2. Information till internationella studenter/doktorander 3. Utvecklingsarbete med ÖS 4. Riktlinjer arvode 5. Informationsinsatser mot forskarstuderande 6. Revidera arbetsordning FER 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ledningsstaben 2. Institutioner/Internationella kontoret 3. Ledningsstaben 4. Ledningsstaben 5. Fakultetskansliet 6. Fakultetskansliet
2. Åtgärder med utgångspunkt i bedömargruppens rekommendationer som föranleder nya åtgärder			
2.1.	Kommunicera resultat av kvalitetsarbetet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Webbsida med resultat 2. Utveckla sammanställning kursvärdering 3. Efterleva rapporteringskrav kursvärdering 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fakultetskansliet 2. Fakultetskansliet 3. Institutioner
2.2.	Förbättra dokumentationen av resultat och slutsatser inom processen verksamhetsplanering	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koppling verksamhetsdialoger med planering & uppföljning 2. Förteckning verksamhetsdialoger 3. Koppling kvalitetsarbete-verksamhetsstyrning 4. Sammanställning beredande organ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fakulteter/Fakultetskansliet 2. Fakultetskansliet 3. Fakultetskansliet/Ledningsstaben 4. Fakultetskansliet
2.3.	En bättre fungerande systematik för planering, användning och uppföljning av kompetensutvecklingstid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Förtydliga och kommunicera utgångspunkter. 2. Förbättra stöd för att planera och följa upp insatser för medarbetare och chefer 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Personalavdelningen 2. Prefekter
2.4.	Utveckling av forskningsutvärdering	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sammanställa inspel från ORU2020 2. Instruktioner till ORU2025 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ledningsstaben 2. Ledningsstaben

	ORU2020		
2.5.	Utveckla kunskap och kultur kring forskningsetik	<ol style="list-style-type: none"> 1. Trygghet för doktorandhandledare 2. Regelbundna kunskapsutveckling 3. Rutiner för etisk granskning 4. Samordning stödfunktioner & regelverk 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fakulteterna 2. Fakulteterna 3. Fakulteterna 4. Fakultetskansliet
2.6.	Kvalitetssäkring av samverkan	<ol style="list-style-type: none"> 1. Genomlysning utbildning, forskning och samverkan 2. Samverkansaspekter i kvalitetssystemet 	<ol style="list-style-type: none"> 1. KomSam 2. Fakultetskansliet
2.7.	Utveckla ramar och praxis för samverkansetik	<ol style="list-style-type: none"> 1. Föra diskussion och leda utvecklingsarbete 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ledningsstaben
2.8.	Bättre samordning av studievägledning	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hantera projektplan 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projektkontor
3. Sammanställning av rekommendationer som hanteras inom ordinarie verksamhetsutveckling			
3.1.	Tydlig och effektiv ansvarsfördelning		Ledningsstaben i samverkan med Personalavdelning och Fakultetskansliet
3.2.	Systematisk kvalitetssäkring av verksamhetsstöd		Ledningsstaben och fakultetskansliet
3.3.	Utvärdering av kvalitetssystemet		Fakultetskansliet
3.4.	Medarbetarundersökningen		Personalavdelningen
3.5.	Jämställdhetsarbete		Ledningsstaben
3.6.	Samverkanslektorer		Fakulteter och institutioner
3.7.	Systematik i användning av målmatriser		Fakultetskansliet
3.8.	Utveckla utbildningsutbud inom högskolepedagogik		Fakultetskansliet
3.9.	Systematik handläggning och		Fakultetskansliet

	uppföljning ISP		
3.10.	Kursvärdering för varje forskarutbildningskurs		Fakulteterna
3.11.	Karriärstöd naturlig del av utbildning och forskning		Fakulteterna
3.12	Systematisk anknytning av arbetslivet till utbildning		KomSam
3.13.	Kvalitetssäkring FUNKA		Studentavdelningen
3.14.	Studentmedverkan vid enkäter		KomSam

1. Åtgärder kopplade till bedömningsområdet Student- och doktorandperspektiv

1.1. Främja studentrepresentation

Tidshorisont: HT 2023/VT 2024

Bedömargruppens rekommendationer

Universitetets systematiska kvalitetsarbete inom Bedömningsområde 5, Student-och doktorandperspektiv blev ifrågasatt och ska följas upp. Följande punkter lyftes av bedömargruppen:

- a. Studenter och doktorander bör vara med på alla möten de är berättigade till, och deras roll i processen för verksamhetsplanering bör förtydligas.
- b. Lärosätet bör göra mer för att öka student- och doktorandengagemanget eller fylla vakanta student- och doktorandrepresentantsposter i beredande och beslutande organ, vilket påverkar det verkliga inflytandet för studenter och doktorander.
- c. Särskilt bör lärosätet prioritera arbetet för att inkludera internationella studenter och doktorander.
- d. Lärosätet bör ta fram universitetsgemensamma riktlinjer för arvode till studentrepresentanter, samt se över finansieringsmodellen för doktorandrepresentanter.
- e. Doktorandrepresentanten i forskningsetiska rådet bör utses av Örebro studentkår (ÖS).

Lägesbeskrivning

Studenterna inbjuds till möten och diskussioner som är centrala för arbetet inom processen verksamhetsplanering, vilket ger dem möjlighet att delta i diskussioner och påverka den

fortsatta hanteringen. Nämnas kan exempelvis styrelse- och fakultetsnämndsmöten, liksom rektors, prorektors och universitetsdirektörens beslutsmöten, där ingående diskussioner föregår beslut om verksamhetens inriktning. Studenterna deltar även i beredande organ som Rektors ledningsråd, Utbildningsstrategiska rådet, Forskningsetiska rådet, liksom i fakulteternas Lärarförslagskommittéer och grupperingar där diskussioner förs med bäring på utbildningsplanering. I syfte att främja studentrepresentationen har ENT-fakulteten introducerat en ny modell, vilken bygger på representation av funktioner snarare än individer. På institutionsnivå erbjuds platser för studentrepresentation i det högsta rådgivande organet, Institutionsledningsråd eller motsvarande. På enhetsnivå finns möjlighet för student- och doktorandrepresentation inom handledar-, utbildnings- och ämneskollegier, samt program- och kursråd. Studenternas möjlighet att påverka tas även tillvara vid granskningar av olika slag, såväl inom utbildning som forskning.

En arbetsgrupp för studentrepresentation har sedan beslutet om tillsynsgranskning (ORU 2021/01345) arbetat vidare med flera av bedömargruppens rekommendationer som rör studenters förutsättningar för att kunna verka som studentrepresentanter. Arbetsgruppen har tillsammans med studentkåren bland annat tagit fram former för en utökad marknadsföring av platser för studentrepresentation samt arbetat med ett material för utbildningsinsatser för nya studentrepresentanter. Ett arbete pågår för att ge institutionerna stöd i att utveckla och tydliggöra formerna för studentrepresentation, bland annat genom att ta fram en mall för avtal mellan institutionen och studentkåren.

Universitetet har övergripande riktlinjer för arvodering av studentrepresentanter. Det finns även reglering av ersättning till doktorandrepresentanter, vilket i korthet innebär att de ersätts i form av tillgodoräknad tid i sin forskarutbildning. En kartläggning visar dock att institutionerna hanterar ersättning till studenter på skiftande sätt och att det behöver göras informationsinsatser gällande ersättningen till doktorander.

Internationella studenter och doktorander utgör en grupp som kräver utökad fokus. Det är en utmaning att nå ut med information och skapa förutsättningar för att involvera dem i universitetets processer, inte minst på grund av språkliga barriärer. Universitetet strävar mot att mer information och beskrivningar ska finnas på engelska för att öka möjligheten till delaktighet. Ett utvecklingsarbete behöver göras tillsammans med studentkåren för att identifiera prioriterade förbättringsområden.

Gällande forskningsetiska rådet, kommer ÖS framgent att utse representanter, en ordning som kommer att avspeglas även i forskningsetiska rådets arbetsordning.

Aktiviteter (Ansvarig)

1. Verksamhetsdialog mellan studentkåren, universitets- och fakultetsledningar ska genomföras årligen, planeras in i årshjul. (Ledningsstaben)
2. Riktad information ska ges till internationella studenter och doktorander om former och förutsättningar för studentinflytande. (Institutioner/Internationella kontoret)
3. Universitetet ska fortsätta samarbetet med ÖS för att utveckla former och förutsättningar för studentinflytande på alla nivåer. (Ledningsstaben)
4. Riktlinjerna för arvode vid studentrepresentation ska ses över, för att säkerställa likvärdig hantering inom institutionerna. (Ledningsstaben)
5. Informationsinsatser om systemet för ersättningstid för forskarstuderande som åtar sig uppdrag som doktorandrepresentanter ska genomföras. (Fakultetskansliet)
6. Forskningsetiska rådets arbetsordning ska revideras avseende utseende av doktorandrepresentant. (Fakultetskansliet)

Uppföljning

Aktiviteterna följs upp av Utbildningsstrategiska rådet, samt avrapporteras i Ledningsrådet och Universitetsstyrelsen innan åiterrapportering till UKÄ. Örebro studentkår kommer att ges möjlighet att bidra till rapporteringen. Rapporteringen publiceras på universitets webbplats för att vara tillgänglig för externa intressenter.

2. Åtgärder med utgångspunkt i bedömargruppens rekommendationer som föranleder nya åtgärder

2.1. Kommunicera resultat av kvalitetsarbetet

Tidshorisont: HT 2024

Bedömargruppens rekommendationer

- a. Resultat från utvärderingar på alla nivåer finns publicerade på lärosätets webbplats, men det görs ganska lite för att aktivt nå berörda interna och externa intressenter med den informationen. Återkopplingen till studenterna av genomförda kurs-, program- och utbildningsvärderingar är ett viktigt förbättringsområde.
- b. Lärosätet bör inrätta ett starkare system för kvalitetssäkring i undervisningsmiljön.

Lägesbeskrivning

Hur de olika delarna i kvalitetsarbetet (resultat av utvärderingar, liksom systemet i sig) ska kommuniceras är en återkommande fråga. En diskussion förs för närvarande om var och hur resultat av kursvärderingar ska publiceras för att nå berörda interna och externa intressenter. Detta gäller även resultat av programuppföljningar och interna utbildningsutvärderingar.

Aktiviteter (ansvarig)

1. En särskild sida på universitetets externa webbplats ska skapas för att tillgängliggöra resultat gällande kvalitetsarbetet. Här ska relevant underlag finnas tillgängligt och nedladdningsbart. Rutiner för vad som ska publiceras på denna yta och hur publiceringen ska ske ska utarbetas. (Fakultetskansliet)
2. ORUSurvey ska vidareutvecklas så att det går att göra universitetsövergripande sammanställningar av resultat, bortfall mm. avseende kursvärderingar. Dessa sammanställningar ska både användas för verksamhetsutveckling och publiceras brett. (Fakultetskansliet)
3. Rapporteringskravet i riktlinjerna för kursvärdering gällande t.ex. andel kurser med fullständiga kursanalyser ska efterlevas. (Institutioner)

Uppföljning

Rapportering till Utbildningsstrategiska rådet.

2.2. Förbättra dokumentationen av resultat och slutsatser inom processen för verksamhetsplanering

Tidshorisont: VT 2024

Bedömargruppens rekommendationer

- a. Dokumentationen av resultat och slutsatser av de olika dialogerna bör förbättras.
- b. Struktur för kollegiala forum bör ses över för att säkerställa att resultaten av de kollegiala mötena tas väl omhand.
- c. Systematiken och kopplingen mellan kvalitetsarbete och beslutsprocesser kan förtydligas.
- d. Bedömargruppen anser att fakulteternas arbete med att skapa en tydligare struktur för forumen i sin organisation och inrätta kollegiala beredande organ är viktigt och rekommenderar lärosätet att beskriva de kollegiala organens uppdrag, mandat och plats i kvalitetssystemet i lärosätets kvalitetssystem.

Lägesbeskrivning

Verksamhetsdialogerna mellan universitetsledning och fakultet, samt de dialoger som förs mellan fakultet och institution, har utvecklats över tid och är idag systematiska och dokumenterade. Dialoger om verksamhetens inriktning och utveckling genomförs även inom det gemensamma verksamhetsstödet, men behöver systematiseras ytterligare. Det finns därutöver vid universitetet många forum för kollegiala möten och diskussioner som inte alltid har ett beslutsmandat eller formell roll i verksamhetsplaneringen. Fakulteterna håller på att skapa en tydligare struktur för forumen i sin respektive organisation. Beskrivningar av kommittéer och uppdrag finns redan och visar hur de tre fakulteterna har inrättat och utformat dessa utifrån sina behov och förutsättningar.

Ett arbete pågår med att tydliggöra universitetets modell för ledning och styrning. Syftet är att samla beskrivningarna av grundtankarna kring universitetets styrning och modellen för styrning och uppföljning, dvs. ramarna för styrningen av universitetet, både som lärosäte och myndighet, styrningen i praktiken (styrmodell), samt de universitetsövergripande organ som finns för att operationalisera styrningen. Systematik och koppling mellan kvalitetsarbete och beslutsprocesser ska synliggöras.

Aktiviteter (ansvarig)

1. Det ska tydliggöras hur resultat från verksamhetsdialoger och kollegiala forum med beslutsmandat ska tas om hand och användas i planering, utveckling och uppföljning av lärosätets verksamhet. (Fakulteter/Fakultetskansliet)
2. En förteckning över dialoger med kvalitetsfokus på universitets-, fakultets- och institutionsnivå ska sammanställas och inkluderas i kvalitetssystemet. (Fakultetskansliet)
3. Systematik och koppling mellan kvalitetsarbete och beslutsprocesser ska förtydligas, exempelvis i dokumentationen av universitetets kvalitetssystem och beskrivningen av universitetets modell för ledning och styrning. (Fakultetskansliet/Ledningsstaben)
4. En gemensam sammanställning av universitetets beredande organ och deras roll och ansvar ska tas fram och infogas i kvalitetssystemet. (Fakultetskansliet)

Uppföljning

Årligen i verksamhetsberättelse.

2.3. En bättre fungerande systematik för planering, användning och uppföljning av kompetensutvecklingstid

Tidshorisont: VT 2024

Bedömargruppens rekommendationer

- a. Det finns stora utmaningar i de forskande lärarnas möjligheter att använda kompetensutvecklingstiden för forskningsaktiviteter på ett för ändamålet fullgott sätt, även om det är ett tydligt mål vid planeringen på institutionsnivå och i utvecklingssamtal med lärare.
- b. Både mellan och inom institutionerna varierar det hur man följer upp kompetensutvecklingstiden, vilket bedömargruppen anser är ett utvecklingsområde.

Lägesbeskrivning

Ett nytt underlag för medarbetarsamtal för lärare och forskare finns framtaget, vilket även inkluderar kompetensutvecklingstid. Hanteringen av kompetensutvecklingstid tas även upp i internrevisionsrapport om utbildningens resurser och planeras inkluderas i medarbetarundersökningen.

Aktiviteter (ansvarig)

1. Universitetsgemensamma utgångspunkter för kompetensutvecklingstid ska förtydligas och kommuniceras. (Personalavdelningen)
2. Insatser och information för medarbetare och chefer om hur kompetensutvecklingstid ska planeras och följas upp vid samtal ska ske även fortsättningsvis. (Prefekt)

Uppföljning

Årligen i verksamhetsberättelse, samt i de medarbetarundersökningar som regelbundet genomförs.

2.4. Utveckling av forskningsutvärdering

Tidshorisont: HT 2024

Bedömargruppens rekommendationer

- a. Forskningsutvärderingarna är kärnan i kvalitetssystemet för forskning, och lärosätet kan få ut mer av insatsen. En djupare analys av självvärderingarna kan ge information och idéer i kvalitetsarbetet.
- b. Lärosätet bör se över instruktionerna i vägledningen till kommande forskningsutvärderingar så att även en särskild uppföljning av samverkansaspekten ingår. Instruktioner för systematisk genomlysning av forskningsstöd samt förnyelsebehov av forskningsinfrastruktur bör också förtydligas.
- c. Inför kommande utvärderingar bör lärosätet se över vad man vill få ut av de externa bedömarnas insatser.
- d. Användandet av fasta indikatorer kan vara begränsande för högre kvalitet i forskningen.

Lägesbeskrivning

Universitetet har genomfört tre forskningsutvärderingar, 2010, 2015 och 2020. Dessa baseras på data om vetenskaplig publicering, forskningsfinansiering och personal, och kompletteras av självvärdering och utvecklingsplan med fokus på styrkor, svagheter och möjligheter. Externa bedömare har vid samtliga tre utvärderingar granskat kvaliteten i forskningen och gett sin syn på utvecklingsplanerna. Det utvecklingsarbete som genomförts med utgångspunkt i utvärderingen och bedömarnas rekommendationer följs upp i de årliga verksamhetsdialogerna och resultatet utvärderas i nästkommande forskningsutvärderingar. Bedömargruppens återkoppling har diskuterats inom ramen för rektors forskarråd och inom

samtliga tre fakulteter. Återkopplingen kommer att beaktas vid planeringen och fastställande av innehåll i kommande forskningsutvärdering, vilken är planerad till 2025.

Aktiviteter (ansvarig)

1. Inspel på innehåll och genomförande av ORU2020 ska sammanställas inför ORU2025. (Ledningsstaben)
2. De instruktioner som tas fram inför ORU2025 ska innehålla förtydliganden vad gäller samverkansaspekter, forskningsstöd och förnyelsebehov av forskningsinfrastruktur. (Ledningsstaben)

Uppföljning

Ledningsgruppen.

2.5. Utveckla kunskap och kultur kring forskningsetik

Tidshorisont: VT 2024

Bedömargruppens rekommendationer

- a. Det finns en oro över att doktorandhandledarna inte har tillräcklig kunskap om etikfrågor och därmed har svårt att ge doktoranderna tillräckligt stöd. Lärosätet bör genom olika ytterligare utbildningsinsatser säkerställa att forskarutbildningshandledare inom alla ämnen har tillräckliga kunskaper i frågor om forskar- och forskningsetik.
- b. Diskussionen om forskningsetik bör breddas, så att det inte stannar vid frågan om prövning behövs eller inte. Det berör främst avhandlingar men kan även gälla för all forskning.
- c. Den systematiska uppföljningen av frågor om forskar- och forskningsetik bör utvecklas, exempelvis genom att utveckla uppdraget för etikgranskningsgruppen så att det blir mer omfattande och lärosätetsövergripande. Det kan t.ex. vara gemensamt för fakulteterna och komma tidigare under disputationen.
- d. Det kvalitetsdrivande utvecklingsarbetet kring forskningsetik är ännu i sin linda och saknar i dagsläget en tydlig systematik, exempelvis är det oklart hur utvecklingsarbetet förväntas följas upp i kvalitetssäkringssystemet.

Lägesbeskrivning

Det har gjorts och görs mycket för att bygga upp en struktur och kultur kring etik, exempelvis genom fakultetsspecifika handlingsplaner, datahantering, och seminarier men det finns arbete kvar att göra. Utöver det som bedömargruppen lyfter har Forskningsetiska rådet i sin årsrapport redogjort för några utmaningar, och det kan konstateras att stödinфраstrukturen fortsatt behöver arbeta med att hitta sina former. Frågor om etik som inte har med oredlighet, etikprövning eller datahantering att göra uppmärksammas alltmer, såsom samhällseliga och etiska konsekvenser av vetenskap och teknologi, liksom samverkansetik. Kvalitetsuppföljning av etik ingår redan idag på flera sätt i kvalitetssystemet, främst genom verksamhetsdialoger och forskningsutvärderingar, men även via Forskningsetiska rådets årsredovisning som lämnas till rektor. Ett arbete har initierats vid universitetet för att tydliggöra forskarnas ansvar för etikprövning och datahantering.

Aktiviteter (ansvarig)

1. Doktorandhandledare ska ges goda förutsättningar att på olika sätt tillägna sig erforderliga kunskaper i forskningsetik, t.ex. genom särskild kurs i eller integrering av moment om forskningsetik i befintlig handledarutbildning, samt erbjudas (stöd)resurser så att doktorander och andra juniora forskare kan vara trygga med handledarens kompetens inom området. (Fakulteterna)
2. Handledare inom forskarutbildningen ska regelbundet uppdatera sina kunskaper inom det bredare området forskar- och forskningsetik. (Fakulteterna)
3. Vid varje fakultet ska finnas rutiner som hanterar etisk granskning och dess uppföljning av doktorand- eller licentiandprojekt. Rutinerna ska inte vara begränsade till krav på etikprövning, utan belysa forskningsetik i bredare bemärkelse. (Fakulteterna)
4. Stödfunktioner och regelverk med relevans för forskningsetik ska samordnas för att bättre systematisera insatser och identifiera förbättringsområden. (Fakultetskansliet)
5. Enskilda forskares ansvar för etikprövning och datahantering förtydligas i regelverk (Rättskansliet/Fakultetskansliet)

Uppföljning

Årligen i fakulteternas verksamhetsberättelser, samt vid de verksamhetsdialoger som genomförs mellan fakultet och institution.

2.6. Kvalitetssäkring av samverkan

Tidshorisont: VT 2024

Bedömargruppens rekommendationer

- a. ORU behöver följa upp effekterna och kvalitet av samverkan på ett systematiskt sätt. Rutiner för genomförande och uppföljning av samverkan och ömsesidigt lärande inte är systematiskt beskrivet och saknas i styrdokument.
- b. Resultatet av uppföljningen av samverkansarbetet bör ingå i verksamhetsdialogerna framöver.
- c. Samspelet mellan forskning, utbildning och samverkan behöver förtydligas i kvalitetssystemet.

Lägesbeskrivning

Under arbetet med självvärderingen till lärosätessgranskning fanns detta med som ett utvecklingsområde. Vissa samverkansaspekter utvärderades inom ORU2020, och den pågående tematiska granskningen av samverkan innebär att arbetet med att följa upp effekter och kvalitet av samverkan fortsätter. Som ett resultat av lärosätessgranskningen har en arbetsgrupp skapats för att hantera bedömargruppens samtliga rekommendationer med koppling till samverkan. Ett arbete med att föra in uppföljning av samverkan i styrdokument samt i verksamhetsdialogerna pågår sedan en tid tillbaka. Inom ramen för detta genomförs en benchmark mot andra lärosäten, i likhet med det arbete som gjordes inom K3-projektet (Vinnova).

Aktiviteter (ansvarig)

1. En genomlysning ska göras för att se över hur samspelet mellan forskning, utbildning och samverkan kan förtydligas och följas upp. (Avdelningen för kommunikation och samverkansstöd)
2. Se över och överväg inkludering av samverkansaspekter i kvalitetssystemet. (Fakultetskansliet)

Uppföljning

Verksamhetsdialoger, verksamhetsplaner och -berättelser.

2.7. Utveckla ramar och praxis för samverkansetik

Tidshorisont: VT 2024

Bedömargruppens rekommendationer

Det finns en vaghet i samverkansetiken genom att lärosätet inte följer upp och kvalitetssäkrar etiska aspekter gentemot befintliga samverkansparter. Bedömargruppen anser att uppföljning av etik i lärosätets samverkan med externa parter är ett nyckelområde att vidareutveckla inom kvalitetssäkringssystemet.

Lägesbeskrivning

Rektors forskarråd har ett engagemang i frågan och kan, tillsammans med forskningsetiska rådet, vara del i arbetet med denna åtgärd. Koppling finns till åtgärder som riktas mot att bredda och utveckla etikkulturen (se åtgärd 5).

Aktiviteter (ansvarig)

1. Föra diskussion om universitetets uppfattning och målsättning, samt utveckla ramar och principer för samverkansetik utifrån utkomsten av denna diskussion. (Ledningsstaben)

Uppföljning

Ledningsgruppen.

2.8. Bättre samordning av studievägledning

Tidshorisont: HT 2024

Bedömargruppens rekommendationer

Det tycks saknas centralt stöd för studievägledning. Även om studenter är nöjda finns det potentiella problem eftersom det inte ingår i det övergripande kvalitetssystemet.

Lägesbeskrivning

Frågan om centralt stöd/samordning av studievägledning har aktualiserats och det pågår ett arbete med att utveckla rollen och kompetens. Nätverket av administrativa enhetschefer har, i samverkan med Studentavdelningens chef, tagit fram en projektplan för studievägledning. Denna projektplan ska hanteras av universitetets egna projektkontor på DigIT och frågan bevakas av Universitetsdirektören. Utöver detta går utbildningsutvärderingar in på studenternas förutsättningar för lärande; här skulle kvalitet i studievägledning kunna inkluderas.

Aktiviteter (ansvarig)

1. Projektplanen för studievägledning som har tagits fram ska genomföras. (Universitetsdirektör).

Uppföljning

Universitetsdirektörens verksamhetsdialoger.

3. Sammanställning av rekommendationer som hanteras inom ordinarie verksamhetsutveckling

3.1. Tydlig och effektiv ansvarsfördelning

Bedömargruppens rekommendationer

Bedömargruppen anser att lärosätet även fortsättningsvis bör fokusera på att förtydliga ansvarsrelationerna mellan prefekterna, enhetscheferna och de ämnesansvariga.

Lägesbeskrivning

Ett löpande arbete bedrivs för att förtydliga ansvarsrelationerna mellan prefekter, enhetschefer och ämnesansvariga. Under året har exempelvis dokumentet "Fakulteternas och institutionernas övergripande ledningsorganisation" uppdaterats av rektor (ORU 2023/06342). Detta dokument ligger till grund för de preciseringar som fakulteterna i sin tur gör i beskrivningen av ledningsorganisationen vid institutionerna. I Universitetets delegationsordning beskrivs beslutsstrukturen vid universitetet och vem som fattar beslut i olika frågor. Dokumentet uppdateras löpande för att tydliggöra beslutsfattarens ansvar och mandat. Internrevisionen granskade under hösten 2022 enhetscheferns rollen. Universitetsstyrelsen har, med utgångspunkt i de iakttagelser som gjordes, beslutat om åtgärder. Arbetet pågår i enlighet med dessa åtgärder. Bland annat håller Högskolepedagogiskt centrum att ta fram en kurs om ledarskap för utbildning som kan ge stöd i implementeringsprocessen.

Ansvarig: Ledningsstaben i samverkan med personalavdelningen och fakultetskansliet.

3.2. Systematisk kvalitetssäkring av verksamhetsstöd

Bedömargruppens rekommendationer

- a. De dialoger som beskrivs i kvalitetssystemet som grundaktivitet 2 (Dialog om stöd till kärnverksamhet) och 3 (Uppföljning av läranderesurser och studentstöd) är överlappande.
- b. Arbetet med grundaktiviteterna behöver förtydligas, systematiseras och dokumenteras bättre.

Lägesbeskrivning

Det framgår av kvalitetssystemet och dokumentet "Lednings- och kvalitetsarbete inom det gemensamma verksamhetsstödet" (ORU 2021/06989) hur det gemensamma verksamhetsstödet ska kvalitetssäkras och avdelningarna jobbar i enlighet med detta. Dokumentet uppdateras minst årligen och diskuteras löpande i den administrativa ledningsgruppen avseende efterlevnad och aktualitet. Det ska förtydligas vilken typ av dokument det är (arbetsordning, policydokument, verksamhetsplan), samt utvärderas om det finns kopplingar till andra styrdokument eller rutiner. Detta görs i samverkan mellan universitetsdirektören och styrdokumentgruppen. Arbetet ska ske under hösten 2023 och våren 2024. Avseende de verksamhetsdialoger som beskrivs och den överlappning som uppmärksammas (kvalitetssystemets grundaktiviteter 2 och 3) av bedömargruppen ska en

fördjupad genomlysning/diskussion föras om de två dialogformernas syften och hur de hänger samman. Utkomsten kan vara att det blir tydligare skiljelinjer eller att de kan integreras. Fakultetskansliet ansvarar för denna fördjupade genomlysning.

Ansvarig: Ledningsstaben och fakultetskansliet

3.3. Utvärdering av kvalitetssystemet

Bedömargruppens rekommendationer

Vissa av grundaktiviteterna anser bedömargruppen är överlappande, och vissa viktiga komponenter i systemet saknas i den övergripande beskrivningen, såsom hur lärosätets egen utvärdering av kvalitetssystemet går till. Lärosätet bör i beskrivningen av sitt kvalitetssystem utveckla hur och när utvärderingen av det egna systemet sker.

Lägesbeskrivning

Inom ramen för universitetets kvalitetssystem för utbildning och forskning ingår att vart tredje år utvärdera systemet (grundaktivitet 8). Av beskrivningen framgår syfte och process för utvärderingen samt när den ska ske. Den senaste utvärderingen föranledde några justeringar, vilka framgår av rektorsbeslutet. I kommande revidering ska bedömargruppens rekommendationer beaktas.

Ansvarig: Fakultetskansliet

3.4. Medarbetarundersökningen

Bedömargruppens rekommendationer

Av underlagen framgår det inte på vilket sätt undersökningarna används för att säkerställa en främjande miljö, vilket bedömargruppen anser är ett utvecklingsområde.

Lägesbeskrivning

Dokumentation av hur resultat av medarbetarundersökningen har hanterats genom handlingsplaner på enhetsnivå och uppföljning av dessa finns, men har inte uppmärksammats av bedömargruppen. Det arbete som bedrivs utifrån resultat från genomförda medarbetarundersökningar är viktigt för att säkerställa en god arbetsmiljö och den process som används vid universitetet är välfungerande och kommer att användas även vid kommande medarbetarundersökning.

Ansvarig: Personalavdelningen

3.5. Jämställdhet

Bedömargruppens rekommendationer

- a. Det finns förbättringsmöjligheter inom forskarutbildningen, där det finns brister ur ett jämställdhetsperspektiv framför allt i handledningen.
- b. Det finns variationer mellan och inom fakulteterna gällande jämställd rekrytering. Bedömargruppen uppmanar lärosätet att identifiera utmaningarna och uppmanar lärosätet att fortsätta sträva mot att jämna ut skillnaderna efter förmåga.

Lägesbeskrivning

Vid universitetet bedrivs ett aktivt jämställdhets- och hållbarhetsarbete. En handlingsplan finns, och implementeringen av genomförda aktiviteter följs upp årligen. I den nu aktuella handlingsplanen finns mål, aktiviteter och uppföljning kopplade bl.a. till forskarhandledarutbildning och rekrytering.

Ansvarig: Ledningsstaben

3.6. Samverkanslektorer

Bedömargruppens rekommendationer

Initiativet med samverkanslektorer kan med fördel utvecklas på fler fakulteter och institutioner.

Lägesbeskrivning

Det har under senare år gjorts försök att anställa fler samverkanslektorer eller motsvarande, t.ex. vid Handelshögskolan och Restaurang- och hotellhögskolan, dock utan lämpliga sökande. För att öppna upp för fler sökande förs diskussioner om att bredda initiativet till att även inkludera samverkansadjunkter. Vid universitetet finns flera personer med kombinationsanställningar, såsom förenade anställningar, adjungerade adjunkter och meriterande överbryggande anställningar.

Samverkan finns med som bedömningsgrund i anställningsordning för akademiska anställningar (ORU 2023/02700), och ingår därmed i institutionernas och fakultetsnämndernas arbete med kompetensförsörjning.

Ansvarig: Fakulteter och institutioner

3.7. Systematik i användning av målmatiser

Bedömargruppens rekommendationer

Lärosätet bör utveckla och systematisera användningen av målmatiser.

Lägesbeskrivning

Det finns olika bilder av nyttan med målmatiser. En målmatis kan användas vid planering, genomförandet, uppföljning och revidering av utbildning, men kan likaväl användas för snävt och leda till fragmentering av integrerade kunskaper. Diskussioner förs om att förena målmatisens olika funktioner, och utbilda undervisande personal i dessa.

Ansvarig: Fakultetskansliet

3.8. Utveckla utbildningsutbud inom högskolepedagogik

Bedömargruppens rekommendationer

Det finns behov av ytterligare utbildningsåtgärder, huvudsakligen inom handledarutbildning med fokus på forskningsetik.

Lägesbeskrivning

Handledarutbildning i etik hanteras i denna handlingsplan inom ramen för åtgärd 5 ”Utveckla kunskap och kultur kring forskningsetik” under rubriken ”Åtgärder med utgångspunkt i bedömargruppens rekommendationer som föranleder nya åtgärder”. I övrigt finns det ett utbildningsutbud som ger högskolepedagogisk behörighet, både för svensktalande och icke svensktalande (motsvarande 10 veckor). I kursen Forskarhandledarutbildning, som krävs för att vara huvudhandledare för en doktorand och vid ansöka om docentur, finns tre inslag som rör olika aspekter av forskningsetik och datahantering. Utbildningar och stödmaterial inom ytterligare tematiska områden, såsom hållbarhet, jämställdhet, lärmiljöer, interprofessionellt lärande och internationalisering på hemmaplan, erbjuds av Högskolepedagogiskt centrum. Samverkan med andra lärosäten sker för att bredda utbildningsutbudet.

Ansvarig: Fakultetskansliet

3.9. Systematik i handläggning och uppföljning av ISP

Bedömargruppens rekommendationer

Det inte är helt dokumenterat i en processbeskrivning om hur den individuella studieplanen specifikt hanteras, och om det finns skillnader mellan fakulteterna.

Lägesbeskrivning

Det pågår en översyn av alla dokument som berör utbildning på forskarnivå. I anslutning till detta arbete kommer en handläggningsordning för framtagande och uppföljning av individuella studieplaner övervägas.

Ansvarig: Fakultetskansliet

3.10. Kursvärdering för varje forskarutbildningskurs

Bedömargruppens rekommendationer

Utvärderingar av forskarutbildningskurser sker inte alltid på ett systematiskt sätt, och doktoranderna har i flera fall inte heller fått möjlighet att ge synpunkter på kursen på annat sätt. Bedömargruppen anser att lärosätet brister i att ge doktoranderna möjlighet till inflytande över sin utbildning.

Lägesbeskrivning

Fakultetsnämnderna ansvarar för detta genom sitt kvalitetsansvar och utvecklar med stöd av fakultetskansliet nödvändiga åtgärder för att få till ett fungerande system för utvärdering av doktorandkurser. Detta förfaringssätt medför att det finns skillnader mellan hur kursvärderingar genomförs inom fakulteterna, något som måste beaktas i det fortsatta utvecklingsarbetet. I dagsläget genomförs vid vissa institutioner få kursvärderingar på doktorandkurser, medan kursvärderingar inom MH-fakulteten diskuteras vid nämndsammanträden i samband med beslut om finansiering av doktorandkurser.

Ansvarig: Fakulteterna

3.11. Karriärstöd som naturlig del av utbildning och forskning

Bedömarens rekommendationer

Bedömarens grupp anser att lärosätet bör stärka sitt arbete med stöd, aktiviteter och information om karriärvägar för doktorander och unga forskare, både när det gäller akademisk karriär och karriär utanför akademien. Variation mellan institutioner och handledare bör minska.

Lägesbeskrivning

Som en del av arbetet med utmärkelsen HR Excellence in Research (HRS4R) genomför Personalavdelningen, tillsammans med Grants Office och Ledningsstaben, en kartläggning och paketering av befintligt karriärstöd inom universitetet. Information om karriärstöd ges återkommande vid uppföljning av individuella studieplaner och vid medarbetarsamtal. Vidare bedrivs ett aktivt nätverksbyggande som studenter och medarbetare kan dra nytta av. Nämnas kan Mentor Match, där studenter paras ihop med externa mentorer från näringsliv eller offentliga sektor, samt Campusmässan, som är universitetets egen arbetsmarknadsmässa och där kontakter knyts för både tillsvidareanställningar, examensarbeten, praktikplatser, studentuppdrag och sommarjobb. Högskolepedagogiska kurser finns tillgängliga som en del av karriärstödet för att doktorander och unga forskare ska förberedas för en karriär inom akademien. Vid universitetet finns sedan ett antal år Junior Faculty och satsningar på biträdande universitetslektorer har gjorts för att skapa karriärvägar och framtida forskningsledare. Fortsatt arbete pågår för att säkerställa ett gott karriärstöd till doktorander och juniora forskare och samtidigt bidra till större enhetlighet mellan institutioner och handledare.

Ansvarig: Fakulteterna

3.12. Systematisk anknytning av arbetslivet till utbildning

Bedömarens rekommendationer

- a. I professionsutbildningarna har stora externa parter ofta en viktig roll, men för andra utbildningar är kontakterna mera sporadiska och ofta beroende av person. Bedömarens grupp anser exempelvis att hur förslag till nya utbildningar initieras och utreds inte alltid följer fastslagna riktlinjer, särskilt när det gäller högt prioriterade satsningar. Stora återkommande VFU-anordnare finns med i planeringen på ett tidigt stadium, men bedömarens grupp anser att det är ett utvecklingsområde hur lärosätet kan involvera andra relevanta externa parter i planeringen.
- b. Lärosätet bör se till att kursvärdering, programuppföljning och utbildningsutvärderingarna följer upp arbetslivsperspektivet mer systematiskt och säkerställa en återkoppling från representanter för arbetslivet i alla områden där det är relevant. Utöver detta bör lärosätet utveckla rutiner för att arbeta systematiskt med återkoppling från arbetslivet, alumner och arbetsgivare (om studenternas beredskap och förutsättningar).

Lägesbeskrivning

Skilnader i hur universitet samverkar med olika externa parter finns, vilket ger utrymme för en mer systematisk hantering vid utbildningar som inte är kopplade till regioner eller kommuner. Det är viktigt att hitta rätt former, med utgångspunkten att externa parter vet och förstår syftet med externa utbildningsmoment, hur de passar in i helheten mm. Avdelningen för kommunikation och samverkan har, delvis genom sin omorganisation, möjlighet att

anpassa sig till en eventuell ny roll för att stödja detta. Program och branschråd är viktiga resurser i återkopplingen från arbetslivet till både befintliga och nya kurser och program. En arbetsgrupp på avdelningen för kommunikation och samverkan gör för närvarande en sammanställning av universitetets programråd och hur de är organiserade. I arbetet inkluderas även branschråden. Syftet är dels att ge en nulägesbild, dels att beskriva hur rådsorganisationen ser ut samt identifiera behov av stöd och åtgärder. Vidare görs en genomlysning kring hur arbetslivsperspektivet idag integreras i kursvärdering, programuppföljning och utbildningsutvärderingar. Brister ska identifieras och förslag på åtgärder presenteras.

Ansvarig: Avdelningen för kommunikation och samverkansstöd

3.13. Kvalitetssäkring FUNKA

Bedömargruppens rekommendationer

Det görs stora insatser för studenter som upplever hinder i studiesituationen på grund av en funktionsnedsättning, men det framgår inte av underlagen om stödet är tillräckligt systematiskt och målinriktat.

Lägesbeskrivning

Ett arbete pågår med att såväl synliggöra som att följa upp FUNKA.

Ansvarig: Studentavdelningen

3.14. Studentmedverkan vid enkäter

Bedömargruppens rekommendationer

Lärosätet bör involvera studenter och doktorander mer i utvärderingar av infrastruktur, studiestöd och lärarresurser, så att frågebatteriet blir så ändamålsenligt som möjligt.

Lägesbeskrivning

Detta görs redan i dagsläget, men synliggjordes inte för bedömargruppen. Studenter och doktorander ska även fortsättningsvis vara delaktiga i planering och uppföljning av enkäter och undersökningar av relevans för dessa grupper.

Ansvarig: Avdelningen för kommunikation och samverkansstöd